

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๙๒๓.๐๗/ ๕๒๐๗

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

ส. 3 ก. ๕๐
สำนักเลข วิชาการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 19449 ๕๕
วันที่ 7 มิ.ย. ๒๕๕๘ 10.49

๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๙๖๘๒ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๘๔๒๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๔๔๙ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกทรงนายกรัฐมนตรืเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑๐๐ ชุด
๒. ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ฉบับเดิม จำนวน ๑๐๐ ชุด
๓. ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. จำนวน ๑๐๐ ชุด
๔. คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย จำนวน ๑๐๐ ชุด
๕. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. จำนวน ๑๐๐ ชุด
๖. รายงานการประชุมพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐๐ ชุด
๗. รายงานการประชุมพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐๐ ชุด
๘. รายงานการประชุมหารือ ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วย กระทรวงสาธารณสุข ขอเสนอเรื่องร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย) กำกับการบริหารราชการกระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ เห็นชอบตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ มติ ๓ การควบคุมกลยุทธ์การตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กตามมติคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการตามมติต่อไป ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลักที่ดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ทั้งนี้ ได้รับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาร่วมด้วย เพื่อจัดทำสรุปรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเรื่องดังกล่าวเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป (อ้างถึง ๑,๒)

๑.๑.๒ กระทรวงสาธารณสุขเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ ยุทธวงศ์) ในขณะนั้น สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งมอบให้กระทรวงสาธารณสุขรับร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อยุติในประเด็นตามความเห็นของส่วนราชการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป (อ้างถึง ๓)

๑.๑.๓ กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการจัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อยุติในประเด็นตามความเห็นของส่วนราชการได้แก่ ๑. ประเด็นการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องขึ้นในกรมอนามัย ๒. ประเด็นความเข้าช้อนกับพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และ ๓. ประเด็นการควบคุมการโฆษณา ซึ่งผลการหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อเสนอให้กระทรวงสาธารณสุขปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติในประเด็นการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการปรับแก้ตามข้อเสนอนี้เรียบร้อยแล้ว และดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ฉบับที่ปรับแก้ให้รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ ยุทธวงศ์) ในขณะนั้นพิจารณาลงนามให้ความเห็นชอบเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๑.๑.๔ เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย จึงได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ ยุทธวงศ์) ในขณะนั้น สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีคำสั่งมอบให้กระทรวงสาธารณสุขรับร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ไปพิจารณาร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาข้อยุติประเด็นความเห็นของส่วนราชการ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา (อ้างถึง ๓)

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย ได้จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งมีข้อสรุปดังนี้

ประเด็นที่ ๑. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ มีข้อเสนอให้ทบทุนการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องขึ้นในกรมอนามัยนั้น กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัยได้พิจารณาแล้ว เห็นควรตัดหมวด ๒ ออกทั้งหมด (มาตราที่ ๑๔ และมาตราที่ ๑๕ ในร่างพระราชบัญญัติฉบับเดิม) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) และให้ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในการขอจัดตั้งส่วนราชการระดับต่ำกว่ากรม ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยเสนอผ่านคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการของกระทรวงตามขั้นตอน

สรุปกรมอนามัยได้ดำเนินการตามข้อเสนอของทั้ง ๓ หน่วยงานทุกประการโดยตัดหมวด ๒ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวออกทั้งหมด

ประเด็นที่ ๒. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีข้อเสนอให้ทบทุนการโฆษณาและฉลาก ว่าอาจมีความเข้าช้อนกับพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงควรที่จะมีการรับฟังความคิดเห็นจาก

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ชี้แจงในการประชุมเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ว่าการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ควบคุมได้ เฉพาะการแสดงสรรพคุณของอาหาร ซึ่งต้องพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ได้เท่านั้น ทำให้อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยามีจำกัด และไม่ครอบคลุมเรื่องการห้ามโฆษณาและการส่งเสริมการตลาดอื่นๆ ซึ่งแตกต่างจากเนื้อหาในร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ฉบับนี้ นอกจากนี้พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ควบคุมอาหารทุกประเภท จะเน้นใช้เพื่อควบคุมอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กโดยมีเกณฑ์พิเศษไม่ได้ ดังนั้นร่างพระราชบัญญัติควบคุม การส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ของกรมอนามัย จะช่วยเสริมให้การควบคุมการส่งเสริมการตลาดของผลิตภัณฑ์อาหารทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ ที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างครอบคลุมและเหมาะสม โดยไม่ซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แต่อย่างใด

สรุป ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็ก เล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ฉบับนี้ ไม่ซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แต่อย่างใด

ประเด็นที่ ๓. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีข้อเสนอให้ทบทวนประเด็นเรื่องการห้ามโฆษณาว่า อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการเพราะมีความเข้มงวดเกินไป โดยเสนอให้มีการควบคุมโฆษณาไม่ให้มีเนื้อหาเกินจริง ซึ่งกรมอนามัยได้ชี้แจงในที่ประชุมวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๘ ถึงเหตุผลความจำเป็นในการห้ามโฆษณาว่าเป็นการอ้างอิงตามหลักการของ The International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes (CODE) และเนื่องจากการโฆษณา มีหลายมิติประกอบด้วยการโฆษณาเกินจริง การโฆษณาที่บิดเบือน การโฆษณาที่ให้ข้อมูลเพียงบางส่วนหากกฎหมาย กำหนดไว้เฉพาะห้ามโฆษณาเกินจริงเท่านั้น จะทำให้การควบคุมการโฆษณาผิดอื่นๆ เป็นไปได้ยาก และเปิดช่องว่าง ให้เกิดการแอบแฝงเพื่อโฆษณาในที่สุด อีกทั้งในปัจจุบันรูปแบบการโฆษณาของบริษัทผู้ประกอบการมีความ ซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น ทำให้การควบคุม กำกับ ติดตามภายหลังทำได้ยากด้วยข้อมูล เหตุผล ความจำเป็น และที่มาของหลักการของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ดังกล่าว

สรุป สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับทราบและเห็นด้วย ให้คงในส่วนของ การห้ามโฆษณาไว้เช่นเดิม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

องค์การอนามัยโลก องค์การยูนิเซฟ และภาคธุรกิจ ได้ร่วมกันร่าง The International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes (CODE) ขึ้นและได้รับรองให้เป็นมาตรฐานสากลขั้นต่ำ ในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์อาหารทารกและเด็กเล็กไม่ให้มีการโฆษณาและส่งเสริมการตลาด ที่ขาดจริยธรรม โดยไทยได้ร่วมลงนามรับรอง CODE ในฐานะพันธมิตรระหว่างประเทศ ในการประชุมสมัชชา อนามัยโลกครั้งที่ ๓๔ (World Health Assembly 34th) เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๔ และมติที่เกี่ยวข้อง ในปีต่อมาประเทศไทยได้ผลักดันให้เกิดการนำ CODE มาประกาศใช้ในประเทศ เริ่มจากการประกาศเป็นหลักเกณฑ์ ในปี ๒๕๒๗ และปรับปรุงเป็นประกาศกระทรวงสาธารณสุข “หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาดอาหารสำหรับทารก และเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๕๑” แต่เนื่องจากเป็นมาตรการแบบสมัครใจที่ไม่มีบทลงโทษ ทำให้ยังคงมีการส่งเสริมการตลาดอาหารทารกและเด็กเล็กอย่างไม่เหมาะสม

ในปี ๒๕๕๓ ที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลก ครั้งที่ ๖๓ (World Health Assembly 63rd) มีมติ ให้ทุกประเทศผลักดันมาตรการการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กตามหลักการของ The International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes (CODE) ให้เป็นกฎหมายซึ่งประเทศไทย ได้ร่วมลงนามรับรองในฐานะพันธมิตรระหว่างประเทศ ประกอบกับประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายโดยตรงที่ใช้เป็น เครื่องมือในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปกป้อง สิทธิเด็กมารดาและครอบครัวให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กผ่านช่องทางที่เหมาะสม

ดังนั้น ...

ดังนั้นประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องจัดทำพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารก และเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ฉบับนี้

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารก และเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. มีขึ้นเพื่อปกป้องสุขภาพของทารกและเด็กเล็กให้ได้รับอาหารที่ดีที่สุดและช่วยสร้างความมั่นใจว่าหากมีความจำเป็นต้องใช้ผลิตภัณฑ์อาหารทารกและเด็กเล็ก แม่และครอบครัวจะได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนผ่านวิธีการตลาดที่เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับ The International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes (CODE) โดยสารสำคัญประกอบด้วยเนื้อหาสาระ ๖ หมวด ๓๓ มาตรา ครอบคลุมผลิตภัณฑ์อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุครบสามปี สารสำคัญแต่ละหมวด โดยสรุป ดังนี้

หมวด ๑ มีการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารก และเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องโดยมีกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานและมีอธิบดีกรมอนามัยเป็นเลขานุการ

หมวด ๒ ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง โดยห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้จำหน่ายหรือตัวแทน กระทำการดังนี้ การโฆษณา การจำหน่ายสินค้า ราคาถูกหรือคูปองลดราคา การแจกตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยกเว้นเพื่อการศึกษา การวิจัย หรือประเมินผลโดย บุคลากรทางการแพทย์ การบริจาคผลิตภัณฑ์ ยกเว้นอาหารทางการแพทย์และนมผงสำหรับสถานสงเคราะห์ การติดต่อกับหญิงตั้งครรภ์ แม่หรือครอบครัวของทารกและเด็กเล็กโดยตรง การให้สิ่งของที่มีชื่อ ตรา หรือ สัญลักษณ์อื่นใดที่เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ให้แก่ระบบบริการสุขภาพการให้สิ่งจูงใจแก่บุคลากรทางการแพทย์และการจัดประชุมอบรม สัมมนาด้านวิชาการเกี่ยวกับอาหารทารกและเด็กเล็ก

หมวด ๓ เรื่องฉลากและการให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ การให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ต้องเป็นจริง การแสดงฉลากต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร การให้ข้อมูลเกี่ยวกับนมดัดแปลงสำหรับทารก นมดัดแปลง สูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็กจะต้องแสดงข้อมูลค่าใช้จ่ายต่อวันโดยประมาณในการใช้ และข้อควรระวัง ถึงอันตรายต่อสุขภาพจากการเตรียม หรือการใช้อย่างไม่เหมาะสม

หมวด ๔ ระบบบริการสุขภาพ มีหน้าที่ให้ความรู้และจัดอบรมให้กับบุคลากร ควบคุม การใช้ผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ เพื่าระวังการส่งเสริมการตลาดของผลิตภัณฑ์ บุคลากรทางการแพทย์มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณี ที่จำเป็นต้องใช้อาหารทารกและเด็กเล็กแทนนมแม่ ต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ห้ามบุคลากรวิชาชีพทางการแพทย์ รับสิ่งของที่มีชื่อตรา หรือสัญลักษณ์อื่นใดที่เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ รับ สิ่งจูงใจ หรือรับการแจกตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยกเว้นเพื่อการศึกษา การวิจัย หรือประเมินผล

หมวด ๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ในการเข้าไปในสถานที่ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการทำผิด สามารถตรวจสอบสิ่งของ เอกสาร และสื่อที่เกี่ยวข้องกับการทำความผิด ยึดหรืออายัดสื่อ สิ่งของ มาตรวจสอบ ในกรณีที่ไม่ปรากฏเจ้าของภายใน ๙๐ วันนับจากวันยึด ให้สิ่งของนั้นตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข

หมวด ๖ บทลงโทษ มีโทษปรับทางปกครอง สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือจำหน่าย โทษปรับ ขึ้นกับฐานความผิด สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ รัฐมนตรีอาจสั่งการให้สภาวิชาชีพของผู้นั้นพิจารณาตามหลักเกณฑ์ ของสภาวิชาชีพเอง

๔.๒ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการโฆษณา
นมผงและอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ดังนี้

๔.๒.๑ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔ บัญญัติไว้ว่า “อาหาร”
หมายความว่า ของกิน หรือเครื่องสำอางชีวิต ได้แก่ (๑) วัตถุทุกชนิดที่คนกิน ดื่ม อม หรือนำเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะ
ด้วยวิธีใดๆ หรือในลักษณะใดๆ... (๒) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้หรือใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารรวมถึง
วัตถุเจือปนอาหาร สี และเครื่องปรุงแต่งกลิ่นรส มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมอาหาร ให้รัฐมนตรีมีอำนาจ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (๑) - (๑๐) รวมทั้งการควบคุมการโฆษณา (มาตรา ๔๐ - ๔๒) แต่มีจุดอ่อนที่ไม่
สามารถป้องปราม หรือบังคับใช้ก่อนเกิดการสื่อสาร หรือการโฆษณาได้ จึงทำให้เกิดการโฆษณา สื่อสาร หรือ
การตลาดที่มีผลต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ รวมทั้งบทลงโทษที่ยังไม่รุนแรง

๔.๒.๒ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๑ บัญญัติว่า ในกรณีที่
กฎหมายว่าด้วยการใด ได้บัญญัติเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น
และให้นำบทบัญญัติในหมวดนี้ไปใช้บังคับได้ เท่าที่ไม่ซ้ำหรือขัดกับบทบัญญัติดังกล่าว

๔.๒.๓ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๑ “หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาด
อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๕๑” ซึ่งมีผลบังคับใช้ในสถานบริการสาธารณสุข
สังกัดกระทรวงสาธารณสุขเท่านั้น ซึ่งประกาศฉบับดังกล่าวไม่มีบทลงโทษ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงสาธารณสุข ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ
ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมอนามัย

สำนักส่งเสริมสุขภาพ

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๔๒๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๔๒๗, ๔๔๓๒